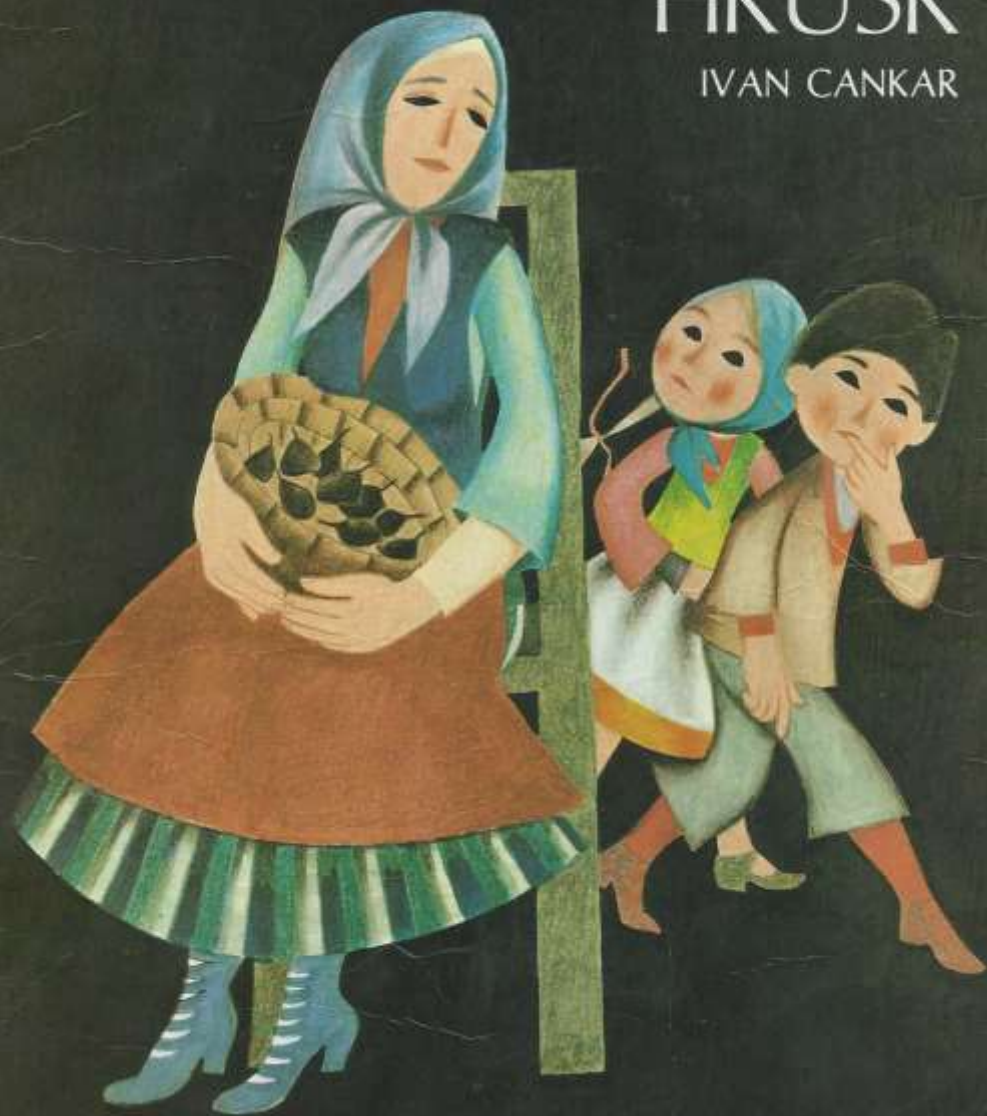

PEHAR SUHIH HRUŠK

IVAN CANKAR

MATI JE IMELA VRHAN PEHAR SUHIH HRUŠK. ALI TISTI PEHAR, POSODA VSEH SLADKOSTI, JE BIL ZAKLENJEN V OGROMNI OMARI. ČE SE SPOMNIM NANJO, SE MI ZDI VEČJA OD MARSIKATERE SREDNJE VISOKE HIŠE.

SAMA SVA BILA V IZBI S SESTRO LINO; POGLEDALA ME JE Z ZAMIŠLJENIMI OČMI IN JE REKLA:

»KO BI ZDAJLE IMELA TISTI PEHAR!«
»KO BI GA!« SEM VZDIHNIL.

»ZAKAJ BI GA PAČ NE IMELA,« JE REKLA TIŠE, KAKOR TJAVENDAN.

»SAJ JE OMARA ZAKLENJENA, MATI
PA IMAJO KLJUČ!«

POMISLILA JE.

»PA VENDAR BI GA LAHKO IMELA,
TUDI BREZ KLJUČA!«

SPRELETELO ME JE ČUDNO, KAKOR
STRAH PRED GREHOM; HKRATI PA ME
JE ŠČEGETALO SLADKO OB MISLIH NA
VRHANI PEHAR. SKOČIL SEM Z
ZAPEČKA TER ŠEL PREISKOVAT OMA-

RO. STALA JE POČEZ V KOTU IN NI
BILA TESNO PRISLONJENA OB ZID, TA-
KO DA BI ČLOVEK, ČE BI SE NAPRAVIL
MAJHNEGA, ZLEZEL ZA NJO; S TEŽAVO
RES, ALI ZLEZEL BI. JAZ PA SEM BIL
DROBAN, DA SEM KOMAJ RAZLOČIL
SVOJO SENCO.

SESTRA JE OSTALA NA ZAPEČKU
TER JE GLEDALA S SKLONJENO GLAVO
IN STISNjenimi USTNICAMI, ROKE UPR-
TE OB KOLENA.

»ZLEZI ZAD!« JE SVETOVALA TIHO.
»NAPRAVI SE MAJHNEGA IN SE SPLAZI
HRBTOMA!«

TAKO SEM STORIL IN BIL SEM V
TEMI; SPRELETEL ME JE OBČUTEK, DA
SEM STRAHOTNO SAM.

»POTRPI MALO, DA IZPREGLEDAŠ!«
JE SVETOVALA DALJE. ALI ŠE PREDEN SE
MI JE OKO PRIVADILO MRAKU, JE

ŠEPNILA STRAHOMA:

»BEŽI!«

V TRENUTKU SEM STAL MRZEL IN TREPETAJOČ SREDI IZBE. NEKDO JE HODIL S TEŽKIMI KORAKI PO VEŽI, NAZADNJE JE ZAKAŠLJAL TER ŠEL.

»ZDAJ PA NAREDI BRŽ, KAR MISLIŠ; ZDAJ JE ŽE VSEENO! ZLEZI ZAD; TAM NA ONI STRANI, KJER JE PEHAR, JE EN ŽEBELJ ODNEHAL; POTEGNI GA VEN, PA ODSLONI DESKO!«

STORIL SEM BREZ MISLI IN VOLJE VSE, KAKOR JE UKAZALA. ČE BI MI BILA V TISTEM HIPU REKLA: »POJDI NA CESTO IN SKOČI POD VOZ!« – BI BIL ŠEL TER SKOČIL.

ODSLONIL SEM DESKO, OTIPAL PEHAR, ZAGRABIL PEST HRUŠK TER JIH STLAČIL V ŽEP; NATO ŠE ENO IN ŠE TRETJO, TAKO DA SEM IMEL OBADVA

ŽEPA NABASANA. KO SEM SPET PRISLONIL DESKO TER SE IZVIL IZZA OMARE, SEM BIL ZASOPEL IN POTEN. ŠLA SVA S SESTRO ZA HIŠO, LEGLA SVA V TRAVO KRAJ PLOTA TER SVA JEDLA. ALI NISVA SE SPOGLEDALA VES ČAS IN TUDI SMEJALA SE NISVA.

TAKO SVA SE GOSTILA DAN ZA DNEM, POD VEČER, KO SO SE DRUGI PODILI PO »MESARJEVIH KLADAH«, KO JE BILA MATI PRI SOSEDI, OČE PA V KRČMI. OBČUTEK GREHA SE JE BIL SKORAJ POPOLNOMA IZGUBIL; ŽE SVA

SE SMEJALA TER GOVORILA NEBRZDANO O SVOJEM SKRITEM POČETJU.

NEKOČ, V NEDELJO PO VELIKI MAŠI, JE ODKLENILA MATI OMARO TER SE JE ČUDOMA ZAČUDILA.

»SAMA NE VEM, KAJ BI TO BILO! SAJ JE BIL VRHAN PEHAR, DA SO DOL DRČALE, ZDAJ PA JE ŽE KAR DO ROBA USAHNIL! MIŠI JIH PAČ NE JEDO, SAJ NI NOBENA OBGLODANA!«

DRŽALA JE PEHAR Z OBEMA ROKAMA TER SE JE OZRLA PO NAS VSEH. DRUGI SO STRMELI Z VELIKIMI OČMI IN ODPRTIMI USTI, SESTRA LINA JE GLEDALA V TLA IN JE PODRSAVALA Z NOGO, MENI JE ŠEL MRAZ OD LIC DO NOG IN SPET NAZAJ, POČASI IN TEŽKO; ZDELO SE MI JE, DA SE IZBA MAJE IN DA JE MATI ZELO VELIKA.

»KDOR JE STORIL, POVEJ SAM!«

MOLČALI SMO; VSEH NAS JE BILO STRAH, NE STRAH GROŽNJE, PALICE ŠE MANJ, TEMVEČ NEČESA NEIZREKLJIVEGA, DALJNEGA, SILNEGA.

IZPREGOVORILA JE SESTRA LINA:

»TA JE BIL!«
IN JE POKAZALA S PRSTOM NAME.
MATI JE POSTAVILA PEHAR NA
MIZO. V LASTNI OMOTICI SEM VIDEL
ČISTO, DA JE PREBLEDELA.

ŠE JE VPRAŠALA:

»KDO JE BIL?«

»JANEZ!« JE REKLA SESTRA LINA IN
MI JE GLEDALA NARAVNOST V OBRAZ.

»KAKO DA SI NAREDIL, ŠE TO

POVEJ!« JE UKAZALA MATI.
NOGE SO SE MI TRESLE TAKO

MOČNO, DA NISEM MOGEL VSTATI.
ODGOVORIL PA SEM RAZLOČNO, DA

SEM POSLUŠAL ČUDOMA SAM SVOJ
GLAS.

»ZLEZEL SEM ZAD, POTEGNIL
ŽEBELJ VEN, ODSLONIL DESKO IN
OTIPAL PEHAR. ŽE OD TORKA, VSELEJ
POD VEČER!«

TAKRAT SE JE ZGODILO NEKAJ,
KAR ME PREŠINE Z NEZNANO GROZO
ŠE OB SPOMINU. MATI ME NI UDARILA,
TUDI NI REKLA ŽAL BESEDE; SEDLA JE NA
KLOP, SKRILA JE OBRAZ V DLANI TER JE
ZAJOKALA, DA SO TEKLE SOLZE IZZA
BELIH PRSTOV.

PISATELJ IVAN CANKAR
(1876—1918)

Pisatelj Ivan Cankar, ki je napisal črtico Pehar suhih hrušk, v kateri se spominja dogodka iz svojih otroških let, velja za največjega mojstra slovenske prozne besede. Rodil se je 10. maja 1876 na Vrhniki, v hiši Na klancu. Pisal je pesmi, črtice, povesti, romane, drame in članke, tako da je tudi eden najplodovitejših slovenskih pisateljev. Kako tudi ne, saj je prvi na Slovenskem živel samo od svojega pisateljskega dela. Posebej za otroke ni veliko napisal, rad pa je v mnogih svojih kratkih črticah pa tudi povestih segal po snov v svoje grenko otroštvo, ki je v njegovih delih prikazano z resničnim mojstrstvom. V pričujoči knjižici je predstavljen le s koščkom svoje ustvarjalnosti. Prav mogoče pa je, da se boste tega drobca, te kratke črtice, spominjali še čez mnogo let, ko boste prebirali njegova večja dela.

Ivan Cankar: PEHAR SUHIH HRUŠK – Četrty ponatis – Ilustrirala in opremila Lidija Osterc – Izšlo v zbirki Mala slikanica – Ureja Niko Grafenauer – Oblikovala Vlasta Zagorski – Založila Mladinska knjiga – Za založbo Borut Ingolič – Natisnila Tiskarna Učne delavnice, Ljubljana 1987 – Izšlo v nakladi 12.000 izvodov.